

קיא: חלק פרק אחד עשר סנהדרין

עין משפט ונר מצוה

לה א מ"י פ"ד מה"ל פ"ו... ה' ב' ג' ד' ט' י' י"ב...

מסורת הש"ס (א) עין ר"ח צ"ח... (ב) ז' ע"ש... (ג) ע"ה ע"ה...

אמר לפנינו וכו'. והשאלה [מסתברא] כמ"ד א"כ אפי' ראה שפיר... שאלה [מדה] [ן] בהקב"ה שהיא א"כ אפי' אף לרשעים שמת: עדותיך...

אמר לפנינו רבש"ע ולא כך אמרת לי אף לרשעים והיינו דכתיב ועתה יגדל נא כח ה' כאשר דברת לאמר ר' הגא הוא סליק ואילו בדרגא דבי רבה בר שילא שמעיה... לההוא ינוקא דאמר דעדותיך נאמנו מאד לבייתך נאוה קדש ה' לאורך ימים וסמך ליה בתפלה כי למשה וגו' אמר ש"מ אר"כ אפי' ראה א"ר אלעזר א"ר חגינא עתיד הקב"ה להיות עטרה בראש כל צדיק וצדיק שנאמר יביום ההוא יהיה ה' צבאות לעטרת צבי ולצפירת תפארה לשאר עמו וגו' מאי לעטרת צבי ולצפירת תפארה לעושים... א צוננו ומצפים בן לשועות יכול לכל ת"ל לשאר עמו י"למי שמישים עצמו בשירים ולרוח משפט ליושב על המשפט ולגבורה משיבי מלחמה שערה ולרוח משפט זה הדין אמר לאמיתו ולגבורה זה המתנבר ביצרו משיבי מלחמה זה שנושא ונותן במלחמתה של תורה שערה אלו שמשכימין ומעריבין בבתי כנסיות ובתי מדרשות אמרה מרת הדין ר' חננאל הקב"ה רבש"ע מה נשתנו אלו מאלו אמר לה י"גם אלה ביינן שגו ובשכר תעו [וגו'] פקו פליליה ואין פוקה אלא גיהנם שנאמר י"ל תהיה ואת לך לפוקה ואין פלילה אלא דיינין שנאמר ונתן בפלילים מתנני' אנשי עיר הנדחת אין להם חלק לעוה"ב שנאמר י"צאו אנשים בני בליעל מקרבך וידעו את [אנשי] [יושבי] עירם ואינן נהרגים עד שיהיו מדיחיה מאותה העיר ומאותו השבט ועד שירד רובה ועד שירדוהו אנשים הריחזה נשים וקמנים או שהורח מיעוטה או שהיה מדיחיה חוצה לה הרי אלו כיהודים יוצריין ב' עדים והתראה לכל אדם ואחד זה חומר ביחודים ובמורבים שהיהודים בסקילה לפיכך ממונם פלט והמורובין בסוף לפיכך ממונם אבד ובהכח תכה את יושבי העיר והואת לפי חרב והחמרת והגמלת העוברת ממקום למקום ויא הרי אלו מצילין אותה ויא שנא' החרם אותה ואת כל אשר בה ואת בהמתה לפי חרב מכאן אמרו נכסי צדיקים שבתוכה אוברין שבתוכה בין שבתוכה הן הרי אלו אוברין וי שנאמר ואת כל שללה תקבון אל תוך רחבה וגו' אם ואין לה רחוב עושין לה רחוב היתה רחבה חוצה לה כונסין אותה לתוכה שנאמר וישרפת באש את העיר ואת כל שללה כליל לה' אלהך שללה ולא שלל שמים מכאן אמרו ההקדשות שבה יפרו ותרובות ירקבו מעשר שני ושבת הקדש יגנוז כליל לה' אלהך אמר ר"ש אמר הקב"ה אם אתם עושין דין בעיר הנדחת מעלה אני עליכם כאילו אתם מעלים עולה כליל לפני היתה תל עולם לא תעשה ויגוה ופרדסין דברי ר' יוסי הגלילי ר' ע אומר לא תבנה עוד לכמות שהיתה אינה נבנית אבל נעשית היא גנות ופרדסין ואלא ירבק העולם גמ' ת"י יצאו הן ולא שלוחין אנשים אפי' אנשים נכונים בני בליעל בנים שפרקו עול שמנים מצואריהם מקרבך ולא מן הספר יושבי עירם ולא יושבי ארצות לאמר שצריכין עדים והתראה לכל אחד ואחד איתמר ר' יוחנן אמר חולקין עיר אחת לשני שבטים ור"ל אמר אין חולקין עיר אחת לב' שבטים איתביה ר' יוחנן לר"ל עד שיהו מדיחיה מאותה העיר ומאותו שבט מאי לאו אע"ג דמדיחיה מאותה העיר אי איכא מאותו שבט אין אי לא לא ש"מ חולקין עיר אחת לב' שבטים לא דנפלה ליה בירושה א"נ דיהיבנה ניהליה כמתנה איתביה עירם תשע מאת שני השבטים האלה מאי לאו ארבע ופלגא מהאי ארבע ופלגא מהאי וש"מ חולקין עיר אחת לב' שבטים לא ארבעה מהאי וחמש מהאי אי הכי לפרוש פרושי קשיא

אמר לפנינו רבש"ע ולא כך אמרת לי אף לרשעים והיינו דכתיב ועתה יגדל נא כח ה' כאשר דברת לאמר ר' הגא הוא סליק ואילו בדרגא דבי רבה בר שילא שמעיה... לההוא ינוקא דאמר דעדותיך נאמנו מאד לבייתך נאוה קדש ה' לאורך ימים וסמך ליה בתפלה כי למשה וגו' אמר ש"מ אר"כ אפי' ראה א"ר אלעזר א"ר חגינא עתיד הקב"ה להיות עטרה בראש כל צדיק וצדיק שנאמר יביום ההוא יהיה ה' צבאות לעטרת צבי ולצפירת תפארה לשאר עמו וגו' מאי לעטרת צבי ולצפירת תפארה לעושים... א צוננו ומצפים בן לשועות יכול לכל ת"ל לשאר עמו י"למי שמישים עצמו בשירים ולרוח משפט ליושב על המשפט ולגבורה משיבי מלחמה שערה ולרוח משפט זה הדין אמר לאמיתו ולגבורה זה המתנבר ביצרו משיבי מלחמה זה שנושא ונותן במלחמתה של תורה שערה אלו שמשכימין ומעריבין בבתי כנסיות ובתי מדרשות אמרה מרת הדין ר' חננאל הקב"ה רבש"ע מה נשתנו אלו מאלו אמר לה י"גם אלה ביינן שגו ובשכר תעו [וגו'] פקו פליליה ואין פוקה אלא גיהנם שנאמר י"ל תהיה ואת לך לפוקה ואין פלילה אלא דיינין שנאמר ונתן בפלילים מתנני' אנשי עיר הנדחת אין להם חלק לעוה"ב שנאמר י"צאו אנשים בני בליעל מקרבך וידעו את [אנשי] [יושבי] עירם ואינן נהרגים עד שיהיו מדיחיה מאותה העיר ומאותו השבט ועד שירד רובה ועד שירדוהו אנשים הריחזה נשים וקמנים או שהורח מיעוטה או שהיה מדיחיה חוצה לה הרי אלו כיהודים יוצריין ב' עדים והתראה לכל אדם ואחד זה חומר ביחודים ובמורבים שהיהודים בסקילה לפיכך ממונם פלט והמורובין בסוף לפיכך ממונם אבד ובהכח תכה את יושבי העיר והואת לפי חרב והחמרת והגמלת העוברת ממקום למקום ויא הרי אלו מצילין אותה ויא שנא' החרם אותה ואת כל אשר בה ואת בהמתה לפי חרב מכאן אמרו נכסי צדיקים שבתוכה אוברין שבתוכה בין שבתוכה הן הרי אלו אוברין וי שנאמר ואת כל שללה תקבון אל תוך רחבה וגו' אם ואין לה רחוב עושין לה רחוב היתה רחבה חוצה לה כונסין אותה לתוכה שנאמר וישרפת באש את העיר ואת כל שללה כליל לה' אלהך שללה ולא שלל שמים מכאן אמרו ההקדשות שבה יפרו ותרובות ירקבו מעשר שני ושבת הקדש יגנוז כליל לה' אלהך אמר ר"ש אמר הקב"ה אם אתם עושין דין בעיר הנדחת מעלה אני עליכם כאילו אתם מעלים עולה כליל לפני היתה תל עולם לא תעשה ויגוה ופרדסין דברי ר' יוסי הגלילי ר' ע אומר לא תבנה עוד לכמות שהיתה אינה נבנית אבל נעשית היא גנות ופרדסין ואלא ירבק העולם גמ' ת"י יצאו הן ולא שלוחין אנשים אפי' אנשים נכונים בני בליעל בנים שפרקו עול שמנים מצואריהם מקרבך ולא מן הספר יושבי עירם ולא יושבי ארצות לאמר שצריכין עדים והתראה לכל אחד ואחד איתמר ר' יוחנן אמר חולקין עיר אחת לשני שבטים ור"ל אמר אין חולקין עיר אחת לב' שבטים איתביה ר' יוחנן לר"ל עד שיהו מדיחיה מאותה העיר ומאותו שבט מאי לאו אע"ג דמדיחיה מאותה העיר אי איכא מאותו שבט אין אי לא לא ש"מ חולקין עיר אחת לב' שבטים לא דנפלה ליה בירושה א"נ דיהיבנה ניהליה כמתנה איתביה עירם תשע מאת שני השבטים האלה מאי לאו ארבע ופלגא מהאי ארבע ופלגא מהאי וש"מ חולקין עיר אחת לב' שבטים לא ארבעה מהאי וחמש מהאי אי הכי לפרוש פרושי קשיא

הגהות הגר"א [א] נ"ל לרש"י... [ב] ע"ש... [ג] ע"ש...

הגהות מהר"ב ורשב"ר [א] ר"מ... [ב] ר"מ...

מובק רש"י ולרוח משפט... ויהי עיר אחת לב' שבטים... חולקין עיר אחת לב' שבטים...

על פניו רבש"ע ולא כך אמרת לי אף לרשעים והיינו דכתיב ועתה יגדל נא כח ה' כאשר דברת לאמר ר' הגא הוא סליק ואילו בדרגא דבי רבה בר שילא שמעיה... לההוא ינוקא דאמר דעדותיך נאמנו מאד לבייתך נאוה קדש ה' לאורך ימים וסמך ליה בתפלה כי למשה וגו' אמר ש"מ אר"כ אפי' ראה א"ר אלעזר א"ר חגינא עתיד הקב"ה להיות עטרה בראש כל צדיק וצדיק שנאמר יביום ההוא יהיה ה' צבאות לעטרת צבי ולצפירת תפארה לשאר עמו וגו' מאי לעטרת צבי ולצפירת תפארה לעושים... א צוננו ומצפים בן לשועות יכול לכל ת"ל לשאר עמו י"למי שמישים עצמו בשירים ולרוח משפט ליושב על המשפט ולגבורה משיבי מלחמה שערה ולרוח משפט זה הדין אמר לאמיתו ולגבורה זה המתנבר ביצרו משיבי מלחמה זה שנושא ונותן במלחמתה של תורה שערה אלו שמשכימין ומעריבין בבתי כנסיות ובתי מדרשות אמרה מרת הדין ר' חננאל הקב"ה רבש"ע מה נשתנו אלו מאלו אמר לה י"גם אלה ביינן שגו ובשכר תעו [וגו'] פקו פליליה ואין פוקה אלא גיהנם שנאמר י"ל תהיה ואת לך לפוקה ואין פלילה אלא דיינין שנאמר ונתן בפלילים מתנני' אנשי עיר הנדחת אין להם חלק לעוה"ב שנאמר י"צאו אנשים בני בליעל מקרבך וידעו את [אנשי] [יושבי] עירם ואינן נהרגים עד שיהיו מדיחיה מאותה העיר ומאותו השבט ועד שירד רובה ועד שירדוהו אנשים הריחזה נשים וקמנים או שהורח מיעוטה או שהיה מדיחיה חוצה לה הרי אלו כיהודים יוצריין ב' עדים והתראה לכל אדם ואחד זה חומר ביחודים ובמורבים שהיהודים בסקילה לפיכך ממונם פלט והמורובין בסוף לפיכך ממונם אבד ובהכח תכה את יושבי העיר והואת לפי חרב והחמרת והגמלת העוברת ממקום למקום ויא הרי אלו מצילין אותה ויא שנא' החרם אותה ואת כל אשר בה ואת בהמתה לפי חרב מכאן אמרו נכסי צדיקים שבתוכה אוברין שבתוכה בין שבתוכה הן הרי אלו אוברין וי שנאמר ואת כל שללה תקבון אל תוך רחבה וגו' אם ואין לה רחוב עושין לה רחוב היתה רחבה חוצה לה כונסין אותה לתוכה שנאמר וישרפת באש את העיר ואת כל שללה כליל לה' אלהך שללה ולא שלל שמים מכאן אמרו ההקדשות שבה יפרו ותרובות ירקבו מעשר שני ושבת הקדש יגנוז כליל לה' אלהך אמר ר"ש אמר הקב"ה אם אתם עושין דין בעיר הנדחת מעלה אני עליכם כאילו אתם מעלים עולה כליל לפני היתה תל עולם לא תעשה ויגוה ופרדסין דברי ר' יוסי הגלילי ר' ע אומר לא תבנה עוד לכמות שהיתה אינה נבנית אבל נעשית היא גנות ופרדסין ואלא ירבק העולם גמ' ת"י יצאו הן ולא שלוחין אנשים אפי' אנשים נכונים בני בליעל בנים שפרקו עול שמנים מצואריהם מקרבך ולא מן הספר יושבי עירם ולא יושבי ארצות לאמר שצריכין עדים והתראה לכל אחד ואחד איתמר ר' יוחנן אמר חולקין עיר אחת לשני שבטים ור"ל אמר אין חולקין עיר אחת לב' שבטים איתביה ר' יוחנן לר"ל עד שיהו מדיחיה מאותה העיר ומאותו שבט מאי לאו אע"ג דמדיחיה מאותה העיר אי איכא מאותו שבט אין אי לא לא ש"מ חולקין עיר אחת לב' שבטים לא דנפלה ליה בירושה א"נ דיהיבנה ניהליה כמתנה איתביה עירם תשע מאת שני השבטים האלה מאי לאו ארבע ופלגא מהאי ארבע ופלגא מהאי וש"מ חולקין עיר אחת לב' שבטים לא ארבעה מהאי וחמש מהאי אי הכי לפרוש פרושי קשיא

היתה תל עולם לא תעשה ויגוה ופרדסין דברי ר' יוסי הגלילי ר' ע אומר לא תבנה עוד לכמות שהיתה אינה נבנית אבל נעשית היא גנות ופרדסין ואלא ירבק העולם גמ' ת"י יצאו הן ולא שלוחין אנשים אפי' אנשים נכונים בני בליעל בנים שפרקו עול שמנים מצואריהם מקרבך ולא מן הספר יושבי עירם ולא יושבי ארצות לאמר שצריכין עדים והתראה לכל אחד ואחד איתמר ר' יוחנן אמר חולקין עיר אחת לשני שבטים ור"ל אמר אין חולקין עיר אחת לב' שבטים איתביה ר' יוחנן לר"ל עד שיהו מדיחיה מאותה העיר ומאותו שבט מאי לאו אע"ג דמדיחיה מאותה העיר אי איכא מאותו שבט אין אי לא לא ש"מ חולקין עיר אחת לב' שבטים לא דנפלה ליה בירושה א"נ דיהיבנה ניהליה כמתנה איתביה עירם תשע מאת שני השבטים האלה מאי לאו ארבע ופלגא מהאי ארבע ופלגא מהאי וש"מ חולקין עיר אחת לב' שבטים לא ארבעה מהאי וחמש מהאי אי הכי לפרוש פרושי קשיא